

**T.C.
İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İZMİR SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

HAVZA KORUMA YÖNERGESİ

YÜRÜRLÜK TARİHİ

12.12.1991

KARAR NO: 05/27

1.REVİZYON:04.07.2002 TARİH, 06/377 SAYI

2.REVİZYON: 08.10.2004 TARİH, 06/398 SAYI

3.REVİZYON: 25.03.2005 TARİH, 06/148 SAYI

4.REVİZYON: 23.02.2006 TARİH, 21/88 SAYI

5.REVİZYON: 24.04.2008 TARİH, 21/216 SAYI

6.REVİZYON: 02.09.2010 TARİH, 04/447 SAYI

7.REVİZYON: 06.01.2011 TARİH, 04/04 SAYI

8.REVİZYON: 04.07.2013 TARİH, 04/458 SAYI

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Madde 1 : Amaç ve Kapsam.....	3
Madde 2 : Yasal Dayanak.....	3
Madde 3 : Genel Uygulama Esasları.....	3
Madde 4 : Kamulaştırılması Gereken Yapı, Tesis ve Yerleşimler.....	4
Madde 5 : Uzaklaştırılması Gereken Yapı ve Tesisler.....	5
Madde 6 : Önlem Alarak İzin Verilecek Yapı ve Tesisler.....	5
Madde 7 : Yeraltı Suları Koruma Esasları.....	9
Madde 8 : Bireysel Konut Başvuruları ve Uygulama Esasları.....	9
Madde 9 : Gayri Sıhhi Müessese (GSM) Ruhsatına Esas İZSU Atıksu Görüşü İçin Başvuru ve Değerlendirme Esasları.....	10
Madde 10 : Havza Atıksu Kontrol Belgesi Başvuru ve Değerlendirme Esasları...	11
Madde 11 : Proje Onayı.....	12
Madde 12 : Kontrol Esasları.....	12
Madde 13 : Numune Alma ve Analiz Yöntemleri.....	13
Madde 14 : Yürürlük.....	14
Madde 15 : Yürütme.....	14
Ek 1 : Liste 1. İZSU Su Havzalarında Sektörlere Göre Arıtılmış Atıksu Standart Değer Tabloları.....	15
Ek 2 : Liste 2. Kırsal Yerleşimlerde (Köy Yerleşik Alanları) İzin Verilecek İş Kolları.....	47
Ek 3 : Liste 3. Kentsel Yerleşimlerde İzin Verilecek İş Kolları.....	48
Ek 4 : Liste 4. Arıtılmamış Evsel Atıksu Kirlilik Karakteristikleri.....	50
Ek 5 (A) : Havza Atıksu Kontrol Belgesi Başvuru Formu.....	51
Ek 5 (B) : Havza Atıksu Kontrol Belgesi Başvuru Formu.....	58
Ek 6 : Havza Atıksu Kalite Kontrol Belgesi.....	61
Ek 7 : Taahhütname ve Muvafakatname Örnekleri.....	62
Ek 8 : Fosseptik Projesi Örneği.....	69
Ek 9 : Liste 5. Kıtaiçi Su Kaynaklarının Sınıflarına Göre Kalite Değerler Tablosu.....	71

MADDE 1. AMAÇ ve KAPSAM

Bu Yönergenin amacı, İZSU Su Havzaları Koruma Yönetmeliği esas alınarak Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik teknik, idari ve hukuksal çalışmalar için düzenleme getirilmesidir.

İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzey ve yeraltısu kaynaklarının su toplama havzaları içindeki koruma alanlarına bağlı olarak; genel uygulama esasları, kamulaştırılması gereken yapı, tesis ve yerleşimler, uzaklaştırılması gereken yapı ve tesisler, önlem olarak izin verilecek yapı ve tesisler, yeraltısu koruma esasları, bireysel konut başvuruları ve uygulama esasları, GSM Ruhsatına esas İZSU atıksu görüşü için başvuru ve değerlendirme esasları, Havza Atıksu Kontrol Belgesi başvuru ve değerlendirme esasları, proje onayı, kontrol esasları, numune alma ve analiz yöntemleri bu Yönergenin kapsamını oluşturmaktadır.

MADDE 2. YASAL DAYANAK

Bu Yönerge 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanunun 3009 sayılı Kanunla değişik 2'nci ve 20'nci Maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak İZSU Genel Kurulu'nun 12.03.2002 tarih 05/16 sayılı kararı ile kabul edilen 01.04.2002 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren revize edilmiş Su Havzaları Koruma Yönetmeliği hükümleri gereği düzenlenmiştir.

MADDE 3. GENEL UYGULAMA ESASLARI

1. Su Havzaları Koruma Yönetmeliği Tanımlar m. 2'de belirtilen mevcut tesis ve yapıların;
  - a) 2981 / 3290 sayılı yasanın geçici 2'nci maddesine göre 1957 yılı öncesi yapılmış olması,
  - b) 2981 / 3290 sayılı İmar Affı Yasası kapsamında kaldığını belgelemesi (İmar Affı Müracaat Belgesi, Köy Kütüğü, Tapu kayıtları, elektrik veya su faturaları, vergi makbuzu, seçmen kütük kayıtları, nüfus sayım kayıtları ve benzeri resmi belgeler ile)
  - c) Yapıldığı tarihte yürürlükte olan mevzuata göre inşaa edilmiş olması ve Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzni almış olması, gerekmektedir. Tesis ve yapının a ve b bentleri kapsamında kalıp kalmadığı ilgili imar dairesi tarafından belirlenir. Ancak içme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan baraj, göl, gölet gibi sathda bulunan su kaynaklarının mutlak ve kısa mesafeli koruma alanı içindeki yapılar 2981 / 3290 / 3366 sayılı İmar Affı Yasasından yararlanamazlar. Mevcut tesis ve yapılar, belgelerinin düzenlendiği tarihte belirtilen kullanım şekliyle mevcut yapı ve tesis olarak kabul edilir ve belgesinde belirtilen yapı kullanma şekli dışında başka amaca yönelik olarak yapılacak talepler ilgili idarenin uygun görüşü sonrasında Yönetmelik hükümlerine göre değerlendirilir.
  - d) Gördes Baraj Havzasındaki yapılar (a) ve (b) betlerine göre değerlendirilir. (c) bendindeki Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi tarihi için 14.08.2009 tarihi esas alınır. Gördes Baraj Havzasında 14.08.2009 tarihi öncesi belgesi olan yapılar mevcut tesis ve yapı olarak değerlendirilir.
2. Koruma alanlarında yapılacak yapılara ilişkin başvurularda; ilgili idarenin yürürlükte olan mevzuata göre ruhsata esas değerlendirmesini ve görüşünü bildiren üst yazısı ile birlikte imar durumu belgesi, 3 (üç) adet sızdırmaz fosseptik projesi, yapının başka bir amaçla kullanılmayacağını gösterir noter tasdikli taahhütname, parselin hisseli olması durumunda hissedarların muvafakatını gösteren noter tasdikli muvafakatname, tapu, aplikasyon krokisi gibi bilgi ve belgeler istenir. Ayrıca, kümes, ahır ve ağıl taleplerinin Tarım ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı kurumlardan alınacak tip projeye göre yapılması ve uygun görüşlerinin alınması gerekmektedir.

3. Sera taleplerinin izinlendirilmesinde; parselin hisseli olması durumunda, basit naylon örtü seralarda İZSU, parselin hissedarlarından noter tasdikli muvafakatname yada tüm hissedarların imzalarını içeren dilekçeyi alır. Ruhsata tabi olan beton temel ve çelik seralar için ise, ilgili imar müdürlüklerine müracaat edilir. İmar müdürlüklerinin uygun görüş yazısı, imar durumu belgesi, başka bir amaçla kullanılmayacağını gösteren noter tasdikli taahhütname, parselin hisseli olması durumunda hissedarların muvafakatını gösteren noter tasdikli muvafakatname, Tarım İl Müdürlüğünden alınacak tip proje ve uygun görüş yazısı ile birlikte İZSU Genel Müdürlüğüne başvurulur.
4. Su Havzalarının toprak çeşitliliğine göre tarım ve orman uygulama esasları o Havzaya özgü İZSU tarafından çıkarılacak Tarım Tebliği ile belirlenir. Bu alanlarda yapılacak ağaçlandırma ve orman uygulamalarında, su kaybını önlemek üzere yüzey satırlı, geniş yapraklı yüzeysel kök sistemi olan ve yaprağını döken ağaç türleri tercih edilmeli ve uygulama ağaç yoğunluğu az olacak şekilde olmalıdır.
5. Su Havzaları Koruma Yönetmeliği 3'üncü maddenin 10'uncu fıkrasında hükme bağlanan Kirlilik Önlem Payı aşağıdaki formüle göre hesaplanır

$$K = k * a * Q * \frac{(c - c_t)}{c_t} * 30$$

Bu formülde;

K = Kirlilik Önlem Payı

k = Havza Çarpanı

k = 3 (kısa mesafeli koruma alanında)

k = 2 (orta mesafeli koruma alanında)

k = 1 (uzun mesafeli koruma alanında)

a = Atıksu birim fiyatı (kirlilik önlem payı için her yıl İZSU Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.)

Q = Atıksu debisi (m³/gün)

c = Atıksuda tespit edilen en yüksek kirletici madde konsantrasyonu (mg/lt)

c_t = Aynı parametre için Havza Yönergesinde ilgili sektöre göre verilen arıtılmış atıksu standart değeri (mg/lt)

MADDE 4. KAMULAŞTIRILMASI GEREKEN YAPI, TESİS VE YERLEŞİMLER

1. Su toplama havzalarının öncelikle mutlak koruma alanlarında kamulaştırma işlemlerine bir program dahilinde başlanır. Bu alandaki turistik tesis, depolama tesisleri, endüstri kuruluşları ile hayvancılık tesislerinin kamulaştırma işlemleri öncelikli olarak yapılır.
2. Mutlak koruma alanında kamulaştırma sonrasında yapıların boşaltılmasını müteakip, yapılar kaldırılır, arazi düzenlemesi sonrasında İZSU tarafından ağaçlandırılır ve kamulaştırmaya bağlı olarak arazinin yapısına göre mutlak koruma alanının tamamı yada gerekli görülen yerler çitle çevrilir.
3. Kısa mesafeli ve dere mutlak koruma alanlarındaki mevcut tesis ve yapılar İZSU Yönetim Kurulu Kararı ile kamulaştırılır ve uzaklaştırılır. Kamulaştırma işlemi tamamlanincaya kadar mevcut yapı ve tesislerden atıksularını sızdırmaz fosseptikte toplamaları, İZSU'nun uygun gördüğü yere uzaklaştırmaları ve belgelerini İZSU'ya sunmaları istenir. Aksi durumun tespiti halinde Yönetmelik hükümleri gereği yasal işlemler başlatılır.

MADDE 5. UZAKLAŞTIRILMASI GEREKEN YAPI VE TESİSLER

1. Kısa mesafeli koruma alanında mevcut tesis statüsünde değerlendirilip kamulaştırılarak uzaklaştırılacak tesislerden atıksularında ve/veya hammaddelerinde ve ürünlerinde tehlikeli ve zararlı maddeler içeren ve/veya su kirliliğine sebep olabilecek sıvı, katı, gaz gibi her türlü zararlı atık kaynaklandığı tespit edilen ve/veya proses atıksuyu olan endüstri kuruluşlarına; İZSU Yönetim Kurulu tarafından verilen sürede bölgeyi terketmeleri gerektiği bildirilir. Bu süre 1 (bir) yıldan fazla olamaz. Belirlenen sürede taşınacağını gösteren noter tasdikli taahhütname istenir. Aksi durumun tespiti halinde Yönetmelik hükümleri gereği yasal işlemler başlatılır. Bu koruma alanında kaçak yapı konumundaki tesislerin ilgili kurum tarafından faaliyetleri durdurulur ve Havza Yıkım Yönetmeliğine göre İZSU tarafından uzaklaştırılır.
2. Orta mesafeli koruma alanında mevcut tesislerin atıksularında ve/veya hammaddelerinde ve ürünlerinde tehlikeli ve zararlı maddeler içeren ve/veya su kirliliğine sebep olabilecek sıvı, katı, gaz gibi her türlü zararlı atık kaynaklandığı tespit edilen ve/veya proses atıksuyu olan endüstri kuruluşlarına; İZSU Yönetim Kurulu tarafından verilen sürede bölgeyi terketmeleri gerektiği bildirilir. Bu süre 1 (bir) yıldan fazla olamaz. Belirlenen sürede taşınacağını gösteren noter tasdikli taahhütname istenir. Aksi durumun tespiti halinde Yönetmelik hükümleri gereği yasal işlemler başlatılır.
3. Orta ve uzun mesafeli koruma alanında kaçak yapı konumundaki tesislerin faaliyetleri ilgili kurum tarafından durdurulur.
4. Kısa, orta, uzun mesafeli ve dere mutlak koruma alanlarındaki kaçak yapı konumundaki hayvancılık tesislerine Yönetmelik gereğince izin verilmeyeceğinden uzaklaştırılması gerekir.
5. Kısa mesafeli ve dere mutlak koruma alanlarında seralara Yönetmelik hükümleri gereği izin verilmeyeceğinden uzaklaştırılması gerekir.
6. Bu madde kapsamında kalan işletmelere uzaklaştırılincaya kadar atıksuları için sızdırmaz fosseptik yaptırılır ve atıksularını İZSU'nun uygun gördüğü yere uzaklaştırmaları ve belgelerini İZSU'ya sunmaları istenir. Aksi durumun tespiti halinde Yönetmelik hükümleri gereği yasal işlemler başlatılır.

MADDE 6. ÖNLEM ALARAK İZİN VERİLECEK YAPI VE TESİSLER

1. Bütün koruma alanlarında İZSU ve DSİ tarafından içme ve kullanma suyu kaynağındaki suyun halkın hizmetine sunulabilmesi için ihtiyaç duyulacak her türlü boru döşeme, su deposu, içme suyu arıtma tesisi inşaatı, yol, köprü yapımı, göl ve mutlak koruma alanlarının güvenliği ve korunması amaçlı yapı yapılması ve bu hizmetlere ilişkin kazı yapılmasına;
  - a) Sadece barınma barakalarının gerekli hallerde su toplama havzası içinde kalması, diğer ünitelerin (bakım, onarım, yağlama vb.) havza dışında kurulması,
  - b) Barınma barakalarında oluşacak evsel atıksuların sızdırmaz fosseptikte toplanarak İZSU'nun uygun göreceği yere taşınması,şartıyla havzadaki bu çalışmaların bitimine kadar İZSU Yönetim Kurulu'nca izin verilir.

2. Birinci fıkrada tanımlanan hizmetlerin gerçekleştirilmesi için İZSU ve DSİ tarafından zorunlu olduğu ölçüde, ihtiyacı karşılamak amacıyla sınırlı ve geçici bir süre yararlanılmak üzere sadece taş, kum, kil ocağı açılmasına;
  - a) Derelerin mutlak koruma alanları dışında kalması,
  - b) Proses atıksuyu kaynaklanacak şekilde faaliyet yapılmaması,
  - c) Bakım ve onarım ünitelerinin havza dışında kurulması,
  - d) Barınma barakalarından kaynaklanacak evsel atıksular için İZSU onaylı sızdırmaz fosseptik yapılması ve havza dışına İZSU'nun uygun göreceği yere uzaklaştırılması,
  - e) Kullanım süresi boyunca erozyon kontrolü ve sediment taşınımını önlemek için gerekli teknik tedbirlerin yerine getirilmesi,
  - f) Kullanım sonrasında faaliyet sahasının erozyona meydan vermeyecek şekilde ağaçlandırma, yeşillendirme gibi çalışmalarla kullanım öncesi hale dönüştürülmesi,

koşullarıyla İZSU Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda izin verilebilir.

3. İçmesuyu Havzalarında hizmet veren kamu, kurum ve kuruluşları tarafından yürüttükleri altyapı çalışmaları için dereler ve dere mutlak koruma alanları hariç yalnızca uzun mesafeli koruma alanında zorunlu olduğu ölçüde ihtiyacı karşılamak amacıyla sınırlı ve geçici bir süre yararlanılmak üzere 2'inci fıkranın tüm bentlerinde aranan koşulları yerine getirmek kaydıyla sadece taş, kum, kil ocağı açılmasına İZSU Yönetim Kurulu kararıyla izin verilebilir.
4. Uzun mesafeli koruma alanında kalan ve Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli ve Zararlı Maddeler Tebliği'ne göre hammadde olarak tehlikeli ve zararlı maddeler içeren mevcut endüstri tesislerine, yetkili kurumların uygun görüşünü getirdikleri takdirde GSM ruhsatına esas atıksu görüşü verilebilir. İzin verilen işletmeye yapılan denetimlerde aykırı bir durum tespit edilirse ruhsatın iptal edilmesi ve tesisin faaliyetten men edilmesi için Yönetmeliğin 7, 8, 9'uncu Maddelerine göre yasal işlem yapılır. Mevcut akaryakıt satış ve servis istasyonları ise, yıkama – yağlama ünitelerini kaldırdıkları takdirde bu grupta değerlendirilir; aksi takdirde GSM ruhsatına esas atıksu görüşü olumsuz verilir.
5. Orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında sadece evsel nitelikli atıksuyu olup, proses atıksuyu olmayan mevcut endüstri kuruluşları için;
  - a) 84 kişiden az veya 84 kişi barındıracak şekilde planlananlar veya atıksuyu 10 m³/gün'ün altında olanlar, atıksularını sızdırmaz fosseptikte toplamak ve İZSU'nun uygun göreceği havza dışında bir yere taşımak, 84 kişiden fazla veya atıksuyu 10 m³/günden fazla olacak şekilde planlananlar ise atıksularını Havza Yönergesi Liste 1'deki standartlara kadar arıttıktan sonra havza dışında İZSU'nun uygun göreceği bir yere taşımak zorundadırlar. Bu endüstri kuruluşlarından atıksularını taşıdıklarına dair belgeleri İZSU'ya ibraz etmeleri istenir.
  - b) Arıtma tesisinde oluşacak çamurun Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda susuzlaştırılarak Harmandalı Depolama Tesislerine götürülmesi ve belgelerin İZSU'ya ibraz edilmesi istenir.

- c) Bu tür yapıların; sızdırmaz fosseptik, atıksu depolama tankı veya arıtma tesisi projeleri İZSU tarafından onaylandıktan sonra Yapı Ruhsatına ve Yapı Kullanma İzin Belgesine esas görüşü ilgili idareye gönderilir. Bu endüstri kuruluşlarından gerektiğinde hammadde ve ürün depoları için önlem almaları istenir.
6. Uzun mesafeli koruma alanlarında, proses atıksuyu olan mevcut endüstri kuruluşları için;
- a) 5 m³/gün'den az proses atıksuyu olanların; atıksularını, sızdırmaz fosseptikte toplamaları ve havza dışında İZSU'nun uygun göreceği yere taşımaları,
- b) 5 m³/günden fazla proses atıksuyu olanların; atıksularını Yönerge Ek.1 Liste 1'deki ilgili sektör için verilen standartlara kadar arıttıktan sonra İZSU'nun uygun göreceği yere taşımaları,
- zorunludur. Bu endüstri kuruluşlarından atıksularını taşıdıklarına dair belgeleri İZSU'ya ibraz etmeleri istenir.
- c) Arıtma Tesisinde oluşacak çamurun, Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda susuzlaştırılarak Harmandalı Depolama Tesislerine götürülmesi ve belgelerini İZSU'ya ibraz etmeleri istenir.
7. Uzun mesafeli koruma alanında; Yönetmeliğin 4.E.5 Maddesinde tanımlanan ve yeni kurulacak olan; arıhanelere, yem, hububat, soğuk hava, tarıma dayalı mamül malzeme depolarına atıksuları ile ilgili bu maddenin 5'nci fıkrasında belirtilen hususları yerine getirmeleri koşuluyla İZSU Yönetim Kurulu'nca izin verilir.
8. Uzun mesafeli koruma alanında kümes, ağıl, ahırlara (yerleşik alan dışı);
- a) Ergin sayısı 10'u geçmemek üzere büyükbaş hayvancılığa,
- b) Keçi hariç olmak üzere küçükbaş hayvancılığa,
- c) Etlik yetiştiriciliği olmak üzere tavukçuluğa (kanatlı hayvanlara),
- Su Havzaları Koruma Yönetmeliği 4.E.5 Maddesinde belirtilen yapı koşulları dahilinde İZSU Yönetim Kurulunca izin verilir.
9. a) Orta ve uzun mesafeli koruma alanı içinde bulunan mevcut küçük ve büyükbaş hayvan ile kümes hayvanı çiftliklerinde oluşan gübre ve katı atıkların açıkta depolanmaması esastır. Ancak açıkta depolanmasının zorunlu olduğu hallerde depolama alanının sızdırmaz beton platform üzerinde yapılması ve sızıntı sularının sızdırmaz fosseptikte biriktirildikten sonra havza dışına İZSU'nun uygun göreceği yere taşınması, taşımanın belgelenmesi, ölü tavukların yakma fırınında yakılarak imha edilmesi istenir.
- b) Orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında yerleşik alan sınırı içinde sadece kendi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde 5 büyükbaş, 10 küçükbaş hayvan yetiştirilir ve bu fıkranın a bendinde belirtilen önlemleri almaları istenir.
- c) Uzun Mesafeli koruma alanında yeni izin verilecek olan kümes, ahır ve ağıllardan bu fıkranın a bendinde belirtilen önlemleri almaları istenir.

10. Uzun mesafeli koruma alanında yeni kurulacak seralar ile mevcut seralar;

- a) Sera içinde çıplak toprak yüzeyini siyah polietilen örtü veya saydam polietilen örtü gibi toprak örtü materyali (malç) kaplanarak su tüketimini azaltıcı yönde yetiştiricilik yapılması,
- b) Suyun sera içinde yetiştirilen bitkinin kök sisteminin yakınında, toprak yüzeyine damlatılarak verildiği damla sulama sisteminin kullanılması,
- c) Bu iki alternatiften (a ve b) birisinin seçilmesi halinde bunlara ek olarak gerekli hallerde drenaj kanal sistemi ile oluşabilecek sızıntı sularının sızdırmaz bir fosseptikte toplanması ve biriken atıksuların havza dışına taşınması,
- d) Serada yapılacak yetiştiricilik için taban toprağı yerine polietilen örtü veya saksı içinde yapılan topraksız tarım tekniğinin kullanılması,

yöntemlerinden herhangi birini kullanmak suretiyle ilaçlama ve gübreleme sonucu oluşan kimyasal ve toksik maddelerin sulama ile toprağına karışmaması için geçirimsizliği sağlamak koşuluyla İZSU Yönetim Kurulunca izin verilir.

11. Orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında yönetmelikte belirlenen eğitim tesisleri dışında izin verilen yapı ve tesisler (bireysel konut, günübirlik tesis, dispanser, sağlık ocağı) atıksularını sızdırmaz fosseptikte topladıktan sonra İZSU'nun uygun göreceğı yere taşımak zorundadırlar.

12. Bu maddenin 1, 2, 5, 6 ve 9'uncu fıkralarında tanımlanan önlem olarak izin verilecek tesislerin sızdırmaz fosseptik, arıtılmış atıksu depolama tankı, arıtma tesisi projeleri; İZSU Atıksu Deşarj Yönetmeliğı ve Atıksu Yönergesi, İZSU Tarifeler Yönetmeliğı ve İller Bankasıncı hazırlanan Lağım Mecrası İnşası Mümkün Olmayan Yerlerde Açılacak Çukurlara Ait Yönetmelikte belirtildiğı şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere İZSU'ya sunulur.

13. Bu maddenin 5, 6'ncı fıkraları gereğı yapılacak olan arıtma tesislerinin deneme çalışmaları bitiminde, teminata esas yapılacak değerlendirmede İZSU'ca alınan ilk 24 saatlik kompozit numunenin yada bu Yönergenin 13'üncü maddesinde tanımlanan durumlarda alınan 2 saatlik kompozit numunenin Yönerge Ek.1 Liste.1'deki standartları aşması halinde ya da Yönergede tanımlanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde durum işletmeye bildirilerek gerekli tedbirlerin alınması istenir. Verilen süre sonunda işletme madde 6.14 hükümleri çerçevesinde değerlendirmeye alınır.

14. Teminatın çözülmesi işlemlerinde; işletmeye arıtma tesisi yapımı için verilen termine bağılı olarak deneme çalışmaları bitiminde yapılan denetimde arıtma tesisi çıkışından ardışık olarak en az 3 defa 24 saatlik kompozit numune veya bu Yönergenin 13'üncü maddesinde tanımlanan durumlarda 2 saatlik kompozit numune alınır. Numune sonuçlarının her bir parametre itibarıyla bu Yönergenin Ek.1 Liste 1.'deki ilgili sektör standartlarının sağlanması ve ayrıca işletme tarafından diğeri yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde teminatın çözülmesi için gerekli işlemler yapılır.

15. Bu madenin 5 ve 6.'ıncı fıkraları gereği yapılacak olan arıtma tesislerinin, İZSU'ya verilen termin programı sonunda İZSU'ca alınan arıtma tesisi çıkış suyu atıksu numunelerinin alıcı ortam standartlarını sağlaması gerekir.
- a) Verilen termin süresi sonunda işletme, devreye alındığı halde arıtma tesisini standartlara uygun olarak işletmediyse teminatı gelir kaydedilir.
- b) Arıtma tesisi termin süresi sonunda devreye alınmadı ise işletmenin teminatı gelir kaydedilir. İşletme, idaremize yazılı başvurarak tesisi devreye alacağını belirtip tekrar denetlenmesini talep ediyorsa, o yıl için geçerli olan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birim fiyatları üzerinden hazırlanan keşif beyanına göre ikinci kez teminat yatırmak zorunda olup madde 6.14 kapsamında tekrar değerlendirmeye alınır.
- c) İşletmeye ait atıksuların veya arıtılmış atıksuların havza içine deşarjının tespiti, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi gibi durumlarda teminat gelir kaydedilir.
16. Bu maddenin 5, 6, 9, 10, ve 11'inci fıkralarında tanımlanan tesislere Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmesi aşamasında sızdırmaz fosseptik, arıtılmış atıksu depolama tankı, arıtma tesisi ile ilgili işlemler bu maddenin 12, 13, 14, 15'inci fıkraları doğrultusunda yapılır.
17. Zirai elektrik taleplerinde talep sahiplerinden, ilgili Tarım Müdürlüğünün olumlu raporu ile DSİ Bölge Müdürlüğünden alınan Yeraltı Suyu Kullanma Belgesi istenir. Değerlendirme sonrasında İZSU'nun uygun görüşü TEDAŞ'a gönderilir. Tarım Müdürlüğünden alınan rapor talep sahiplerince beş yılda bir yenilenir. Yenilenmediği takdirde, abonenin zirai elektriğinin kesilmesi için bu durum ilgili TEDAŞ Müdürlüklerine bildirilir.
18. Bu madde kapsamında istenen önlemlerin alınmaması ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda, Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yasal işlemler başlatılır.

MADDE 7. YERALTI SULARI KORUMA ESASLARI

1. Sınıf YAS I ve Sınıf YAS II grubu yeraltı sularının alındığı toplu içme suyu temini amacıyla kullanılan kuyu, pınar ve infiltrasyon galerilerinin 50 metreden daha yakın mesafelerinde hiçbir yapıya, katı ve sıvı atık boşaltımına ve her türlü geçişe izin verilmez. Burada koruma tedbirini uygulayabilmek için yeraltı suyu kaynağının 50 m çevresi dikenli tel ile çevrilir.
2. Gerektiği hallerde ikinci bir koruma bandı oluşturularak, bu alanın yapılaşmaya izin verilmeksizin yalnızca geçiş, rekreasyon gibi amaçlarla kullanımına izin verilebilir.
3. Mevcut durum, koruma alanlarının oluşturulmasına ve yukarıdaki 1'nci ve 2'nci fıkralarda belirtilen tedbirlerin uygulanmasına izin vermiyorsa, bu durumda yapıların kamulaştırılmasına çalışılır. Kamulaştırmanın yapılamaması halinde, koruma alanı içinde atık boşaltımını engelleyecek tedbirler alınır.
4. Yeraltı suyu koruma alanlarında kirliliğe sebep verecek faaliyetlere izin verilmez.
5. Yeraltı suları kalitesinin belirlenmesi için Ek.9 Liste 5'deki değerlere bakılır.

MADDE 8. BİREYSEL KONUT BAŞVURULARI VE UYGULAMA ESASLARI

1. Su toplama havzalarının mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarıyla derelerin mutlak koruma alanlarında, hiçbir şekilde yapılaşmaya izin verilmez.
2. İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel su kaynaklarının su toplama havzalarının orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında konut yapımı için başvurular, yapı ruhsatını verecek ilgili kurumlara yapılır. İlgili kurum İZSU'nun uygun görüşü sonrasında Yapı Ruhsatı başvurusunu değerlendirir. İnşaatın, Su Havzaları Koruma Yönetmeliği ve/veya Çevre Düzeni Planı hükümlerine uygun yapılması ruhsat veren idarelerce sağlanır. Yönetmelik ve Çevre Düzeni Planına uygun olmayan yapıların ruhsatları, ruhsat veren makam tarafından iptal edilir ve imar mevzuatı uyarınca işlem yapılır. Gerekli görüldüğünde İZSU'da ruhsat iptali için yasal yollara başvurulabilir.
3. Parsel üzerinde yapılaşmaya ilişkin görüş verilmesi aşamasında yapılaşma koşulları ile birlikte öngörülen altyapı önlemi başvuru sahibine bildirilir. Başvuru sahibinden yapıyı bireysel konut dışında kullanmayacağına ilişkin noter tasdikli taahhütname alınır.
4. Konut müracaatlarında yapılacak olan fosseptik proje örneği Yönerge Ek 8'de verilen İller Bankası tarafından hazırlanan 19.03.1971 tarihli Lağım Mecrası İnşası Mümkün Olmayan Yerlerde Açılacak Çukurlara Ait Yönetmelik hükümleri doğrultusunda talep sahibine hazırlattırılır ve İZSU "Tarifeler Yönetmeliği" doğrultusunda proje onaylanır.
5. İZSU'ya Yapı Ruhsatının sunulması halinde şantiye elektriği, Yapı Kullanma İzin Belgesinin sunulması halinde ise konut elektriği bağlanması için TEDAŞ'a uygun görüş verilir.

MADDE 9. GAYRİ SIHHİ MÜESSESE (GSM) RUHSATINA ESAS İZSU ATIKSU GÖRÜŞÜ İÇİN BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME ESASLARI

1. Su toplama havzalarındaki GSM Ruhsatını verecek kurumlara yapılan ruhsat başvurularında, ruhsatı verecek kurum İZSU Genel Müdürlüğü'nün görüşünü almak zorundadır. Bu kurum İZSU Genel Müdürlüğü'nün olumlu görüşü olmadan ruhsat başvurularını değerlendiremez.
2. İZSU, ruhsata esas görüş ile ilgili işlemlerini, ruhsatı verecek kurumun yazısına ya da talep sahibinin dilekçesine göre başlatır. En az iki İZSU elemanı tarafından, isim, üretim, hammadde, su kaynağı cinsi, atıksu hatları, atıksu önlemleri açısından yerinde incelemeler yapılır. Denetim esnasında yapılan tespitlere ve dahil edildiği üretim sektörüne, üretim tipinin gerektirdiği esaslara, yapının yasal belgelerinin olup olmadığına, bulunduğu koruma alanına ve tesis yetkililerinden alınan beyanlara göre değerlendirme yapılır.
3. Başvuruda bulunan işletme m.4 kapsamında ise işletmeden gerekli önlemleri alarak kamulaştırılincaya kadar faaliyette bulunacağı konusunda noter tasdikli taahhütname alınması şartı ile GSM başvuruları değerlendirilebilir.
4. Başvuruda bulunan işletme m.5 kapsamında ise GSM ruhsatına esas olumsuz görüş başvuru sahibine ve ilgili kuruma bildirilir.

5. Başvuruda bulunan işletme m.6 kapsamında ise başvuru sahibi, sızdırmaz fosseptik, arıtılmış atıksu depolama tankı, arıtma tesisi projelerini İZSU tarafından belirlenen süre içinde İZSU Atıksu Deşarj Yönetmeliği, Atıksu Yönergesi ve Tarifeler Yönetmeliği ile İller Bankası tarafından hazırlanan Lağım Mecrası İnşası Mümkün Olmayan Yerlerde Açılacak Çukurlara Ait Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtildiği şekilde hazırlayarak İZSU'nun onayına sunar. Arıtma Tesisi olan işletmelerin, teminatının çözülmesi ve gelir kaydedilmesi ile denetim işlemleri Yönergenin m.6 – 13, 14 ve 15'inci fıkraları hükümleri doğrultusunda yapılır. Teminatın çözülmesi ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini müteakip GSM ruhsatına esas atıksu görüşü ilgili kuruma bildirilir.
6. Başvuru değerlendirmesi sırasında m.10'da verilme şekli belirlenen "Havza Atıksu Kontrol Belgesi" düzenlenmesi için gereken işlemler de yapılır. GSM başvurusunun olumlu sonuçlanması halinde bu belge hazırlanarak ruhsat görüşüyle birlikte başvuru sahibine verilir.
7. Başvuruda bulunan işletme, Yönetmelik gereği önlem olarak izin verilecek tesisler grubunda ise, Yönergenin m.6 – 5, 6, 7, ve 9'uncu fıkra hükümleri doğrultusunda gerekli önlemleri alması, ilgili kurumlardan Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği, Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Tehlikeli Atıklar Yönetmeliği uyarınca gereken görüşleri getirmesi ve atıksularını havza dışına taşıması koşuluyla İZSU Yönetim Kurulunca uygun görüldüğü takdirde ruhsata esas olumlu atıksu görüşü verilir ve ilgili kuruma bildirilir.
8. Değerlendirme aşamasında olan işletmenin atıksularının havza içine deşarj edilmesi, arıtma tesisi çıkışından alınacak ardışık üç numunenin standartları sağlamaması, Su Havzaları Koruma Yönetmeliği ve Yönergesinde tanımlanan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumlarından herhangi birinin tespit edilmesi halinde cezai müeyyideler saklı kalmak kaydıyla işletme ilgilileri bir kez uyarılır ve süre verilir. Süre bitiminde belirtilen hususların yerine getirilmemesi veya tekrarlanması halinde, GSM ruhsatına esas İZSU atıksu görüşü olumsuz olarak değerlendirilerek ilgili idareye yasal işlem yapılmak üzere bildirilir.
9. Ruhsat görüşünün verilmesinden sonra işletmede çalışan kişi sayısı, kapasite arttırımı ve üretim değişikliği gibi durumların tespit edilmesi halinde işletmeden gerekli görülen düzenlemelerin yapılması istenir ve GSM açısından tekrar değerlendirilmesi için ilgili kuruma bildirilir.

MADDE 10. HAVZA ATIKSU KONTROL BELGESİ BAŞVURU VE DEĞERLENDİRME ESASLARI

1. Koruma alanlarındaki her tesisin denetim ve kontrolünü sağlıklı yapabilmek için her tesise Havza Atıksu Kontrol Belgesi Başvuru Formu doldurulmak üzere verilir.
2. İZSU tarafından bırakılan Havza Atıksu Kontrol Belgesi Başvuru formu, tesis yetkilileri tarafından istenilen bilgi ve belgelerle birlikte eksiksiz ve doğru bir biçimde doldurularak her sayfası kaşeli ve imzalı olacak şekilde bir dilekçe ile 15 (onbeş) gün içinde İZSU Genel Müdürlüğü'ne teslim edilir.

3. Başvurunun değerlendirilmesi sırasında İZSU gerekli gördüğü takdirde ilgiliden bilgi, proje ve benzeri belgeleri getirmesini ve ek önlemler (sayaç, debi ölçer, atıksu hatlarında düzenlemeler ve benzeri) almasını talep edebilir. Ayrıca İZSU gerekli gördüğü takdirde işletmenin beyanlarının teknik açıdan doğruluğunu kontrol amacıyla, harcamaları ilgilisi tarafından karşılanmak koşuluyla İZSU'nun uygun göreceği yetkili kişi ve kuruluşlara (Üniversite, Meslek Kuruluşları, Bilirkişi ve diğer ilgili Kurum ve Kuruluşlara) gerekli incelemeleri yaptırılabilir.
4. İşletme bu Yönergenin 6'ncı Maddesi kapsamında ise; İZSU işletme ile ilgili bilgilerin değişip değişmediği ve doğruluğu hususunda gerekli gördüğü takdirde yerinde inceleme yapar. Su Havzaları Koruma Yönetmeliği ve Yönergesinde belirtilen önlemlerin alındığı tespit edildikten sonra Havza Atıksu Kontrol Belgesi düzenlenerek ilgisine teslim edilir. Havza Atıksu Kontrol Belgesi alan işletme, belgede belirtilen koşulları yerine getirmekle yükümlüdür. Yapılacak denetimlerde aykırı hususların tespit edilmesi halinde işletme uyarılır, gerekiyorsa belgesi iptal edilir. Belge iptali ve cezai işlem uygulaması Su Havzaları Koruma Yönetmeliğinin 7'inci maddesine göre yapılır.
5. Başvuru formunda yer alan beyanlara ve İZSU tarafından yapılan incelemelere dayanarak işletmenin m.4 ve m.5 kapsamında kaldığı belirlendiği takdirde, Havza Atıksu Kontrol Belgesi düzenlenmez ve bu durum ilgisine bildirilir.
6. Yönetmelik gereği m.6 kapsamında değerlendirilen işletmenin GSM ruhsatı yok ise GSM ruhsat başvurusunda bulunması istenir. Başvurular Madde 9'da belirtilen şekilde yürütülür.
7. Havza Atıksu Kontrol Belgesinin geçerlilik süresi 5 (beş) yıldır. Süre bitiminde belge sahibi, bu maddenin 1'inci fıkrasında adı geçen başvuru formunu yeniden doldurarak, İZSU Genel Müdürlüğüne müracaat eder. İşletme ile ilgili bilgilerin değişip değişmediğine ilişkin yerinde inceleme yapılmasından ve gerekli görüldüğü hallerde istenen ilave önlemlerin alındığının tespit edilmesinden sonra Havza Atıksu Kontrol Belgesi yeniden düzenlenerek ilgisine verilir.
8. Başvuru Formunu verilen sürelerle ve yapılan uyarılara rağmen İZSU'ya teslim etmeyen, formda eksik, hatalı, gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen veya 5 (beş) yılda bir yenileme yükümlülüğünü yerine getirmeyen işletmelerin ilgilileri hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

MADDE 11. PROJE ONAYI

1. İçmesuyu temin edilen ve edilecek olan yüzeysel ve yeraltı su kaynaklarının su toplama havzalarının orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında m.6 kapsamında kalan ve İZSU tarafından sızdırmaz fosseptik, arıtma tesisi yapması istenen işletmelerin, sızdırmaz fosseptik, arıtma tesisi projelerini İZSU'ya onaylatmaları zorunludur. Proje onay esasları ve proje onay ücreti için İZSU Atıksu Deşarj Yönetmeliği, Atıksu Yönergesi ve İZSU Tarifeler Yönetmeliği hükümleri geçerlidir. Bu onayın alınması Havza Atıksu Kontrol Belgesine hak kazanıldığını göstermez. 2560 sayılı Kanun ve ilgili İZSU Yönetmeliklerindeki hükümler saklıdır.

2. İşletmede arıtma tesisi, arıtılmış atıksu depolama tankı mevcut olsa dahi alınan numunelerde standartların sağlanmadığı tespit edildiğinde, tesislerini revize etmeleri zorunludur. Revize işlemleri bu maddenin 1'nci fıkrasına göre yapılır.

MADDE 12. KONTROL ESASLARI

1. Kurum, kuruluş ve işletmelerin sahipleri veya kullanıcıları;
  - a) İZSU'nun görevlendirdiği kişilerin günün her saatinde tesislere girmesine ve denetimlerle ilgili tespitleri yapmasına izin vermekle,
  - b) Denetimlerde görevli kişilerin numune almasına ve yerinde ölçüm yapmasına izin vermekle,
  - c) Görevli kişilerin istedikleri döküman ve bilgileri sağlamakla yükümlüdür.
2. Bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi için üzerinde tesis bulunmayan taşınmazın sahipleri veya kullanıcıları da İZSU tarafından görevlendirilen kişilerin sözkonusu yere girmesine, tespit ve ölçüm yapmasına izin vermek zorundadır.
3. İZSU, konutları ancak ikamet edenin rızasıyla, işyerlerini ise izne gerek olmadan kontrol eder. İlgilisi kontrol ve yerinde inceleme için yardımcı olmak ve gerekli bilgileri vermekle yükümlüdür.
4. İşletmelerin evsel atıksularının biriktirildiği sızdırmaz fosseptiklerden İZSU gerekli gördüğü hallerde numune alır ve alınan numunenin analiz sonuçları Ek.4 Liste 4'deki değerlerle kıyaslanır. Bu değerlerin aşıldığının tespit edilmesi durumunda, işletme uyarılır ve tekrarı durumunda yasal işlem yapılmak üzere ilgili kuruma bildirilir.
5. Arıtma tesisi bulunan ve Havza Atıksu Kontrol Belgesi'ne sahip işletmeler, belgede belirtilen hususlara aynen uymak ve bu hususlara ilişkin bilgi ve belgeleri "işletme periyodik defteri"ne kaydetmek ve İZSU'ya ibraz etmek zorundadır.
6. Arıtma tesisi olan işletmeler en az ayda 1 (bir) kez olmak üzere tatil saatleri ve günleri dahil her zaman denetlenir. Bunun dışındaki işletmeler ise en az yılda 1 (bir) kez denetlenir. Faaliyette olmayan işletmeler de faaliyete geçip geçmediği konusunda yılda 1 (bir) kez denetlenir. Bu denetimlerde alınan numunelerde işletmeler analiz ücreti ödemekle yükümlüdürler.
7. GSM değerlendirmesi, teminatın çözülmesi, arıtma tesisi onayına esas ve işletmenin her türlü talebi doğrultusunda yapılan denetimlerde alınan numuneler için işletmeler analiz ücreti ödemekle yükümlüdür.
8. Bu maddenin 6, 7'nci fıkrasında tanımlananlar dışında İZSU'nun denetim sıklığını arttırma ve bu denetimlerde alınan numuneleri ücretsiz yapma hakkı saklıdır.

9. Önlem olarak izin verilen yapı ve tesislerin ve / veya işletmelerin inşaatlarının, izin verilen yapı, tesis ve / veya işletmelerin inşaatlarının yapı koşullarına uygun yapıp yapılmadığını ilgili Belediyesi kontrol eder. Maksudına uygun faaliyette bulunup bulunmadığını İZSU denetler. Belediyelerin ve İZSU'nun incelemesi sonucunda inşaatlarda ve faaliyetlerdeki kontrol sonuçları her yıl Aralık ayı ilk yarısında özet raporla Yönetim Kurulu'na sunulur, Kurul olası sorunların çözümü için bilgi sahibi kılınır.

MADDE 13. NUMUNE ALMA VE ANALİZ YÖNTEMLERİ

1. Numune alma ve numuneler üzerinde yapılan ölçümlerde ABD'deki "APHA, AWWA, WPCF" Kuruluşlarınca hazırlanmış olan "Standart Methods For The Examination Of Water and Wastewater" kitabının son baskısındaki Yöntemler ile TSE tarafından yayınlanan "Numune Alma ve Analiz Yöntemleri"nden yararlanılır.
2. Arıtma tesisi çıkış sularının biriktirildiği artılmış atıksu depolama tankından alınan numuneler 24 saatlik olarak değerlendirilir ve Yönerge Ek.1 Liste 1'de verilen tabloların 24 saatlik parametre değerleri ile kıyaslanır.
3. Kesikli çalışmasından dolayı debisi az olan işletmelerin veya altyapısı bulunmamasından dolayı depolama tankı sık sık çektilen işletmelerin arıtma tesisi çıkışından 2 saatlik kompozit numune alınır.
4. pH, Sıcaklık, Sülfür, Serbest Klor, Çözünmüş Oksijen parametrelerin tayini için arıtma tesisi çıkışından anlık numuneler alınır. Yönerge Ek.1 Liste 1'de verilen tabloların 2 saatlik parametre değerleri ile kıyaslanır.
5. Aynı sanayi kuruluşu içinde birden fazla sektörün bulunması ya da aynı sektörün alt sektörlerinin bulunması halinde, endüstriyel nitelikli atık su debisi en yüksek olan sektörün alıcı ortama deşarj standartlarının verildiği tablodaki parametre değerleri esas alınır. Ancak atıksu debisi düşük olan sektör için Yönetmelikte verilen parametrelerden herhangi biri alıcı ortama deşarj için esas alınan tabloda bulunmuyor ise, bulunmayan parametreler deşarj iznine esas olan tabloya ilave edilir.
6. Arıtma tesisi olan işletmelerin atıksularının havza içine by-passının tespit edilmesi halinde numune alınmaksızın cezai işlem uygulanır.
7. Bu Yönergenin Ek.1 Liste 1 ve Ek.9 Liste 5'te verilen değerleri 31.12.2004 tarih 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin ve 13.02.2008 tarih 26786 sayılı Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin ilgili tablolarından alınmıştır.
8. Yüzey ve yer altı sularının su kalitesinin belirlenmesi için Ek.9 Liste 5'te verilen değerlere bakılır.

MADDE 14. YÜRÜRLÜK

Bu Yönerge İZSU Yönetim Kurulunun kabulü ile yürürlüğe girer.

MADDE 15. YÜRÜTME

Bu Yönerge hükümleri İZSU Genel Müdürü tarafından yürütülür.